

at jeg for mit Vedkommende kun nærer ringe Sympathi for at give disse Forsamlinger en større Indrømmelse paa Beføstning af Helligdagens Fred.

Ogenbøll: I Lovforslaget, saaledes som det er kommet til os fra Folkethinget, findes der i § 2, som de Herrer ville se, en Bestemmelse om, at i Tiden fra Kl. 9 til 4 skal al Kjøben og Sælgen paa Gader og paa andre offentlige Pladser være forbudt, saavel som ogsaa i Butikker og som Undtagelse derfra ansøres alene Udsalgssteder for Mælk og Brød. I Folkethinget var der stillet et Forslag om endvidere at opføre som Undtagelse Tilladelse til at udsælge Sodavand eller andre lignende affjølende Drikke fra de dertil af Politiet anviste Pladser. Dette Forslag forvandt i Folkethinget i Grunden uden nogensomhelst Omtale. Det er mig ikke klart, hvad der egentlig forarsagebe, at Forslaget blev udstemt; det er muligt, at Ordføreren har Ret i, hvad han udtalte før, at der i og for sig ikke er Noget at sige mod Forslaget, han ansaa det endog saa for godt, men han fandt, at det var for ubetydeligt. Naar et æret Medlem af Udvalget og jeg have optaget dette Forslag igjen, saa er det for det Første, fordi vi ikke i Almindelighed kunne erkjende Rigtigheden af den Sætning, at fordi et Forslag ikke har nogen almindelig Betydning i hele Landet, men kun for enkelte Steder, det derfor skulde være uærdigt til at optages i en Lov, men dertil kommer, at det forekommer os, at selve Forslaget er sundt og rigtigt, og for nogle Steder, navnlig Kjøbenhavn og de større Kjøbstæder, har, eller i alt Fald vilde det kunne have sin Betydning, saa at det forekommer mig nok, at man kan værdige det Spørgsmaal nogle Linier i den foreliggende Lov. Jeg vil blot nævne et enkelt Exempel for at tydeliggjøre, hvorfor vi mene, at en saadan Foranstaltning, som den foreslaaede, nemlig at man paa Helligdagene maa fra de af Politiet anviste Pladser udsælge Sodavand og kjølede Drikke, er hensigtsmæssig. Det vil have sin væsentlige Betydning, navnlig for den store Del af Befolkningen, som gaar til Frederiksberg, da det jo er en Kjendsgjerning, at der i de varme Sommermaaneder paa Helligdagene vandrer 20 til 30,000 Mennesker derud for at spadere og fornøje sig, og det forekommer mig at være en Belgjerning, — jeg har selv mange Gange med Glæde nydt Godt deraf — paa en saadan varm Dag at kunne faae et koldt Glas Vand, uden at behøve at gaa ind paa et Bærishus. Det er en Belgjerning for Folk, der have Familie og Børn, at de ikke tvinges til at gaa ind paa et Sted, hvor de maaske oven i Kjøbet forledes til at nyde andre Ting, hviest N og lignende, som forekommer mig ulige farligere end en saadan Lædskedrik, som kan faas for en billig Penge. Et saadant Glas Sodavand fra et af de Udsalgssteder koster 4 Øre, tror jeg, men skal man gaa ind paa et Bæverningssted, koster

det 16 til 20 Øre, det er allerede en Grund, men det er navnlig en Bevemmelighed paa varme Dage at kunne gaa hen ved Siden af Veien og faae et Glas Vand, og det bør Helligdagsanordningen ikke forhindre, da det jo ikke kan forstyrre Noen eller Freden eller foranledige nogensomhelst Uorden. I det jeg anbefaler dette lille Forslag til Thingets Velvilie, vil jeg blot for at forebygge Misforstaaelse gjøre den Bemærkning, at det maa læses paa rette Maade, navnlig blot som en Tilladelse til at udsælge Sodavand paa Helligdagene paa den Tid, hvor ellers Udvalget er forbudt, men ingenlunde som om her handles om et Næringsspørgsmaal, om, hvor vidt overhovedet saadanne Udsalg ere tilladte paa Gader eller ikke. Det Spørgsmaal kommer slet ikke denne Lov eller dette Forslag ved; hvorvidt Noen har Udkomst til at holde saadanne Udsalg, berøres ikke ved et saadant Forslag, det henhører under Næringsloven og Indenrigsministeren; det her omhandlede er blot, at, hvor Paagældende har Ret til saadanne Udsalg fra de af Politiet anviste Pladser, skulde de ogsaa have Lov til at sælge fra Kl. 9—4 om Søndagen.

Det ærede 12te kongevalgte Medlem (Meergaard) gjorde nogle Bemærkninger og Henstillinger til Udvalget med Hensyn til andet Stykke af § 1, for saa vidt som deri staar, at Forbudsbestemmelserne ikke skulde være til Hindrer for at foretage Markarbejde, naar Substjenesen ikke derved forstyrres. Jeg kan ganske vist meget godt erkjende og gaa ind paa de forskjellige Betragtninger, det ærede Medlem fremsførte, men naar Udvalget ikke har troet at burde gjøre nogen Forandring i Forslaget i den Henseende saaledes som det er kommet fra Folkethinget, saa er dette for mit Vedkommende i alt Fald i det Væsentligste begrundet deri, at jeg anser det for umuligt at træffe indskrænkende Bestemmelser i den Henseende, som dels kunde erkjendes, for rigtige og tidsvarende, dels kunde ventes at gaa igjennem i det andet Thing, og det er mit og vistnok hele Udvalgets Ønske, at denne Lov skulde vi dog se at faae færdig. Det ærede Medlem maa erindre, at naar man alligevel ikke helt vil forbyde Markarbejde om Søndagen men admittere det, som Forordningen af 1845 gjør og ogsaa Regjeringens oprindelige Forslag, i Saa- og Høsttiden, og naar særlige Omstændigheder indtræffe, saa er det meget vanskeligt at træffe en Grændse, der navnlig for dem, der skulde anvende Loven, vil være praktisk, om, hvor naar Markarbejdet er tilladt og hvornaar ikke. Det er vanskeligt i Paris at sige, naar Saatiden er, og det er vanskeligt at sige, naar Høsttiden er, vi have ogsaa Høsttiden, som trækker ud det meste af Sommeren, saa vi vilde faae et stort Parti af Mæret, hvori slikt Arbejde aldeles ikke ubetinget kunde forbydes eller vilde være ubetinget tilladt, og for Politiet, som skal paase Overholdelsen, er det en vanskeligt Sag. Jeg tror heller